

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alpaslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU
Manisa Milletvekili

EPDK (Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu) verilerine göre Türkiye’de 2024 Mart ayı itibariyle Sakarya Gaz Sahasında toplam doğal gaz üretimi günlük 3,6 milyon metreküptür.

2017 tarihinde Karadeniz’de ilk derin deniz sondajına başlanmıştır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 30 Kasım 2021 tarihinde Sakarya Gaz Sahası için “İlk fazda 10 kuyudan günlük 10 milyon metreküp üretim yapmayı planlıyoruz, ikinci fazın tamamlanmasıyla bu rakam 40 milyona çıkacak” açıklamasında bulunmuştur. Dönemin Enerji Bakanı Fatih Dönmez ise Sakarya’daki bu doğal gaz üretiminin başlangıç tarihini 2023 yılı olarak belirtmiştir.

Bugün gelenen noktada ise Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Enerji Bakanları tarafından ifade edilen gaz üretim tutarlarına hala ulaşamadığı açıkça görülmekte ve söz konusu gaz sahası ile ilgili yeni iddialar da ortaya çıkmaktadır. Son günlerde sektör temsilcileri tarafından; Sakarya Gaz Sahası’ndaki boru hattında sürekli arızalar meydana geldiği ve bu nedenlerle mevcut sözleşmelerinin iptal edileceği ve yeni hat döşeneceği iddiaları gündeme gelmektedir.

Buna göre;

- 1- Sakarya Gaz Sahası Projesi Geliştirme Faz-2 projesi kapsamında üretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere tedarik edilen yüzer üretim tesisinin maliyeti ne olmuştur?
- 2- Sakarya Gaz Sahası’ndaki boru hattında sürekli arızalar meydana geldiği ve bu nedenlerle mevcut sözleşmelerinin iptal edileceği ve yeni bir hat yapımı gerçekleştirileceği iddiaları doğru mudur?
- 3- Sakarya Gaz Sahası’nda iptal edilen sözleşmeler var mıdır? Varsa hangi sözleşmeler, ne gerekçe ile iptal edilmiştir?
- 4- 7/13981 esas numaralı önerge yanıtınızda neden maliyetlerle ilgili hiçbir soruya yanıt verilmemiştir?
- 5- Sakarya Gaz Sahası’nda bulunan Oruç Reis ve Barbaros Hayreddin sismik araştırma gemilerinin; Fatih ve Yavuz sondaj gemilerinin, daha çok kuyu tamamlama faaliyetlerinde kullanıldığı anlaşılan Kanuni sondaj gemisinin ve bunlara eşlik eden Platform Destek gemilerinin gaz rezervi arama, bulma ve bulunan rezervleri çıkarma maliyetleri nedir?

- 6- Söz konusu sondaj gemileri, ihaleyle mi alınmıştır? Satın alma, bakım onarım, “start-up” maliyetleri için ne kadar para ödenmiştir?
- 7- “Yerli ve milli” olarak üretileceği söylenen gazın üretimi işinin “anahtar teslimi” verildiği Schlumberger-Subsea Seven ve Wood konsorsiyumuna ödenen bedel nedir?
- 8- Deniz dibine döşenen boru hattı için İtalyan Saipem’e ne kadar para ödenmiştir?
- 9- Doğal gazla birlikte hatta giren kumun borularda ve vanalarda tahribat yarattığı iddiaları doğru mudur? Doğruysa, bu neden öngörülememiştir?
- 10- Şimdi de bir başka yabancı şirket aracılığıyla üretim platformu satın alma hazırlıkları yapıldığı iddiası doğru mudur?
- 11- Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından seçim öncesi müjde olarak açıklanan ve Nisan 2023’te doğal gaz üretimi gerçekleştirileceği söylenen Karadeniz’de, neden ilk üretim ancak Eylül 2023’te yapılabildi? Bu gecikmenin sebebi nedir?
- 12- Sakarya gaz sahasında bugüne kadar yapılan işlerin toplam maliyeti nedir? İkinci faza geçilmesi durumunda toplam maliyet ne olacaktır?
- 13- Bugüne kadar üretilen doğal gazın metreküp maliyeti nedir?
- 14- 2026 yılında ikinci fazda günde 40 milyon metreküp üretim hedeflenmekteydi. Bugün ilk faz için belirlenen hedef olan 10 milyon metreküp üretiminin çok gerisindeyiz. Bu durumda günde 40 milyon metreküp hedefine ne zaman ulaşılacaktır? İddia edilen rezervin optimum koşullarda üretilebilmesi için kaç kuyu açılması gerekmektedir? Bugüne kadar Sakarya Gaz Sahası’nda açılan kuyuların ortalama maliyetleri ne kadardır?
- 15- Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdulhamid Han sondaj gemilerinin keşif çalışmalarına başladığı tarihten bugüne kadar buldukları doğal gaz rezervi miktarı (yerinde doğal gaz rezervi ve üretilebilir doğal gaz rezervi) ve faaliyetlerinin toplam maliyeti nedir?
- 16- Asli görevi, petrol ve doğal gaz arama, sondaj ve üretimi olan TPAO’nun yönetim kurulunda tek bir yerbilimcinin (petrol mühendisi, jeolog, jeofizikçi, vb.) bile yer almamasını nasıl açıklarsınız?
- 17- Filyos Doğal Gaz İşleme Tesis’i’nin TPAO’ya maliyeti nedir?